

1*	Miejsce egzaminu	
2*	Numer kandydata	
3*	Kierunek studiów	
4	Liczba uzyskanych punktów	...../ 100

*-wypełnia kandydat

Test

humanistyczny z języka polskiego

Wersja B

2014 rok

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

..... / 10 p.

Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

	<i>Ulubiony poeta łódzian</i>	P	F
0.	Rok 2014 ogłoszono Rokiem Tuwimowskim.		X
1.	Julian Tuwim miał rosyjskie pochodzenie.		
2.	W Łodzi są miejsca związane z życiem poety.		
3.	Tuwim poślubił Stefanię mając 18 lat.		
4.	Tuwim wyjechał do Warszawy, aby zostać aktorem kabaretowym.		
5.	„Kwiaty Polskie” powstały w Łodzi.		
6.	Po II wojnie światowej Tuwim został honorowym doktorem Uniwersytetu Łódzkiego.		
7.	„Ławeczka Tuwima” powstała w latach 90 –tych ubiegłego wieku.		
8.	Wiele imprez obchodzonych w ramach roku Tuwimowskiego odbywało się na świeżym powietrzu.		
9.	Studenci szkół artystycznych pomalowali pociąg na rynku Manufaktury.		
10.	W obchody roku Tuwimowskiego były zaangażowane instytucje oświatowe i kulturalne		

0	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
F										

CZĘŚĆ II. GRAMATYKA, LEKSYKA I FRAZEOLOGIA

..... / 30 p.

Zadanie 1

Proszę uzupełnić luki w zdaniach odpowiednimi formami słów podanych w nawiasach. Proszę zdecydować, czy wystąpią w liczbie pojedynczej czy mnogiej.

..... / 5 p. (10 x 0,5 p.)

0. **Przykład:** Optymista z.... *entuzjazmem*⁰.... (entuzjazm) wita nadchodzący dzień, porażki traktuje jak wyzwania, w ....*trudnych chwilach*⁰.... (trudne chwile) nie poddaje się wątpieniu.

Gniewne serca

Pesymizm i wrogie nastawienie do ludzi stanowią nie tylko przeszkodę w .....
 .....^{1, 2} (szczęśliwe życie), ale i niebezpieczeństwo dla zdrowia. Zwiększają bowiem podatność na choroby serca jak twierdzą .....³ (kardiolog). Zagrożeni są szczególnie ludzie skoncentrowani na .....⁴ (praca) ze szkodą dla .....^{5, 6} (inna sfera) życia. Nadmiernie ambitni, ...⁷ (który) nie umieją cieszyć się sukcesami. Bezustannie porównują się z innymi, chcąc

udowodnić .....⁸ (świat), że są .....⁹ (lepszy) i .....¹⁰
(mądrzejszy). Tacy ludzie powinni jak najszybciej nauczyć się postawy optymistycznej.

Na podst. *Twój Styl*, nr 5, maj 1998, str.166

Zadanie 2.

**Podane zdania w trybie rozkazującym proszę wyrazić w mowie zależnej według wzoru :
...../5 p. (5 x 1p.)**

0. Przykład

Marku, zamilcz przez chwilę !

Paweł powiedział do Marka, ***żeby zamilczał przez chwilę***

1. Dziewczyny, weźcie się do pracy !

Nauczycielka prosiła was, ...

2. Ludzie, obudźmy się wreszcie !

Marek prosił nas, ...

3. Państwo Nowakowie , niech państwo tu podejść !

Dyrektor prosił państwa Nowaków, ...

4. Romku, zanieś ten płaszcz do pralni!

Przyjaciel prosił mnie, ...

5. Zjedzcie wszystko !

Gospodyni prosiła gości, ...

Zadanie 3

**Proszę uzupełnić tekst B odpowiednimi formami strony biernej według wzoru :
...../5 p. (5 x 1p.)**

- A.** Adam zakochał się w Magdzie na szkolnej wycieczce w górach. Początkowo dziewczyna nie zauważała go, chociaż bezustannie wodził za nią wzrokiem. Pewnego dnia gospodarz domu, w którym mieszkali, zaprosił wszystkich wycieczkowiczów na ognisko. Adam oczywiście zabrał gitarę. Kiedy wszyscy zjedli ogniskowe kiełbaski Adam zaczął grać. Zachwycił wszystkich, ponieważ głos miał piękny, a piosenki śpiewał po polsku, angielsku i francusku. Magda uśmiechała się do chłopaka przez cały czas. Wreszcie również ona go dostrzegła .... I tak zaczęła się ich wspólna historia.

- B. Adam zakochał się w Magdzie na szkolnej wycieczce w górach. Początkowo nie ...*był zauważany*⁰... przez dziewczynę, chociaż bezustannie wodził za nią wzrokiem. Pewnego dnia wszyscy wycieczkowicze .....¹ na ognisko przez gospodarza domu, w którym mieszkali. Gitara ..... oczywiście .....² przez Adama. Kiedy ogniskowe kiełbaski .....³, Adam zaczął grać. Zachwycił wszystkich, ponieważ głos miał piękny, a piosenki .....⁴ po polsku, angielsku i francusku. Magda uśmiechała się do chłopaka przez cały czas. Wreszcie .....⁵ również przez nią... I tak zaczęła się ich wspólna historia.

Zadanie 4

Proszę zdefiniować osobę, wykorzystując w definicji podkreślony rzeczownik zgodnie z przykładem.

..... /5p. (5 x 1p.)

0. *Przykład* Mężczyzna, który gra w karty to *karciarz*.

1. Mężczyzna, który pracuje w urzędzie to .....
2. Kobieta, która pracuje w kiosku to .....
3. Mężczyzna, który zajmuje się ogrodem to .....
4. Mężczyzna, który jeździ na rowerze to .....
5. Kobieta, która gra na gitarze to .....

Zadanie 5

Proszę uzupełnić zdania wyrazami lub wyrażeniami o znaczeniu przeciwnym do podkreślonego (antonimami).

...../ 5p. (5 x 1p.)

0. *Przykład* : Wielka miłość kończy się czasem jeszcze większą ... *nienawiścią*...

1. Przeciwnieństwa się przyciągają; nasz sąsiad z byle powodu wpada w gniew, podczas gdy jego żona w tych samych sytuacjach wykazuje całkowitą .....
2. Nie wyobrażam sobie mieć agresywnego psa ; mój Azor jest taki .....
3. Dlaczego ta kawa jest słodka, przecież wiesz, że już od paru lat piję .....
4. Ceny papierosów znowu wzrosły ! To normalne, one nigdy nie .....
5. Zawsze tylko biernie przyglądasz się grze kolegów, raz spróbuj włączyć się w nią ..... !

Zadanie 6

Proszę przeformułować podkreślone fragmenty zdań używając podanych wyrażen frazeologicznych zgodnie z przykładem. Uwaga ! Trzy wyrażenia są zbędne (niepotrzebne)

...../5p. (5 x 1p.)

jak psu z gardła wyjęty

blaski i cienie
 kupować kota w worku
 mieć rogatą duszę
 gra warta świeczki
 stać pod murem
 zbijać bąki
 mieć swoje lata
 wzloty i upadki

0. **Przykład** Musisz wyprasować tę sukienkę, bo z tyłu jest bardzo pognieciona.

Musisz wyprasować tę sukienkę, bo z tyłu jest ***jak psu z gardła wyjęta***.

1. Myślę, że wysłanie Nowaka na placówkę zagraniczną przyniesie nam wszystkim duże korzyści.

2. Nie możecie zabronić Ani wyjazdu do Chin; ona jest już dorosła i wie, co robi.

3. Każdy celebryta doskonale zna pozytywne i negatywne strony sławy.

4. Marek jest sympatyczny, ale trudno się z nim dyskutuje, bo zawsze ma jakieś „ale” i jest bardzo nieustępliwy.

5. Przez cały dzień snujesz się po domu i nie robisz nic sensownego, a jutro masz egzamin z logiki !

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSU PISANEGO

..... / 10 p. (10 x 1p.)

Proszę przeczytać tekst, a następnie uzupełnić luki w tekście właściwymi wyrazami z ramki. Uwaga, w ramce znajdują się 3 wyrazy zbędne (niepotrzebne)!

wymierzano, składały się, wypadało, głowy, niedbale, wtedy, grzecznie, mieściły się, zazwyczaj, ***obyczajami***⁰, odstępstwa, obojętnie, zwózce, nakładały się

WŚRÓD SĄSIADÓW

Rodzina i dom stanowiły odrębny świat z charakterystycznymi dla nich .... ***obyczajami***⁰ ..... Kilka rodzin tworzyło najbliższe sąsiedztwo, ulicę, kolonię, przysiółek. One z kolei .....¹ na osadę, wioskę, miasteczko. Sąsiednie miejscowości były „okolicą”. Każda z tych części wносиła do społeczności swoje zwyczaje, obyczaje, obrzędy.

Sąsiad był traktowany jak ktoś bliski. Nie sposób było przejść .....² obok jego trosk i radości. Kształtujące się przez wieki poczucie wspólnoty narzucało międzysąsiedzkim kontaktom określone normy obyczajowe. Jedną z nich – bardziej podstawową- można wyrazić jednym słowem „szacunek”. .....³ w nim grzeczność, pomoc i gościnność.

Sąsiad, który spotykał sąsiada obowiązkowo .....⁴ go witał i zamieniał z nim chociaż kilka zdań. Tematem rozmowy były zdrowie, gospodarstwo, powodzenie w interesach, krewni i ludzie z otoczenia. Oczywiście zdarzały się również .....⁵ od tych norm. Wszak we współżyciu między ludźmi trudno o ideał...

W życiu gromady bywały chwile, kiedy poczucie wspólnoty dawało się odczuć silniej niż.....⁶. Ufano, że „jak ja pomogę tobie, to ty pomożesz mnie”. Spieszono się więc z pomocą we wznoszeniu domu, kopaniu studni, remontach, koszeniu, młóceniu i .....⁷ zboża, a także w razie pożaru, choroby i innych plag.

Sąsiedzi spotykali się także poza czasem pracy, by po prostu porozmawiać, naradzić się albo zwyczajnie poplotkować. Bardzo często się odwiedzano. Do cudzego domu .....⁸ pójść umytym i czysto odzianym. Witano się poważnie używając wyszukanych słów. Chwalono sposób gospodarzenia .....⁹ rodu i prowadzenia domu przez jego żonę. Brak grzeczności uważany był za występki przeciw normom obyczajowym.

Za ciężkie przewinienie wobec gromady uważało się kradzież, oszustwo i cudzołóstwo. Tych łatwo nie wybaczano i często .....¹⁰ za nie surowe kary.

opr. na podstawie *Zwyczaje rodzinne dom polski*, Zuzanna Śliwa, Świat Książki, 1999, str.46-47

CZĘŚĆ IV. PISANIE

..... / 15 p.

Proszę wybrać jeden z podanych tematów i napisać tekst zawierający ok. 15 zdań.

1. *Znam dwa powody, aby nie mówić prawdy. Pierwszy jest taki, że kłamstwem można zdobyć to, czego się pragnie, a drugi, że kłamiąc można oszczędzić komuś cierpienia.* Proszę ustosunkować się do cytatu Jodi Picoult'a (tekst argumentacyjny)
2. *Jak dobrze mieć przyjaciela / przyjaciół !* Proszę napisać opowiadanie lub list, które **zakończy się** tymi słowami.
3. Książka, którą zabrałbym/ zabrałabym na bezludną wyspę.

Temat nr.....

.....
.....

[illegible]

CZEŚĆ V. WIEDZA O LITERATURZE I KULTURZE POLSKIEJ

..... / 35 p.

Zadanie 1.

Proszę dopasować elementy z obu kolumn tabeli tak, by utworzyły określenie związane z kulturą polską.

..... / 5 p. (5 x 1p.)

0. warszawska	a. kulig
1. gdański	b. pochod
2. bożonarodzeniowy	c. baranek
3. wawelski	d. oscypek
4. wielkanocny	e. opłatek
5. góralski	f. Neptun
	g. Syrenka
	h. bukiet
	i. znicz
	j. smok

<i>0</i>	1	2	3	4	5
<i>g</i>					

Określenia związane z polską kulturą:

0. *Przykład:* warszawska Syrenka

1. gdański .....

2. bożonarodzeniowy.....

3. wawelski .....

4. wielkanocny .....

5. góralski.....

Zadanie 2.

Proszę przeczytać poniższe cytaty z poezji i prozy polskiej, a następnie dopasować do nich tytuł utworu, z którego pochodzą (należy wybrać z ramki A) i nazwisko autora utworu (należy wybrać z ramki B)

...../10 p.(10x1p.)

0.

„ W życiu bywają noce i bywają dni powszednie, a czasem bywają też niedziele. Rzadziej się to zdarza niż w kalendarzu. ”

1)

„Dawniej młoda panienczka
Mile rzekła kochankowi:
"Daj mi , luby, kanareczka",
A dziś każda swemu powie:
"Jeśli nie chcesz mojej zguby,
Krrrokodyla daj mi, luby"

2)

„Nie mogę mieć ani ojca, ani matki, ani żony, ani jednej rzeczy, którą bym przycisnął do serca z miłością dopóki z oblicza ziemi nie znikną te zmory. Muszę wyrzec się szczęścia. Muszę być sam jeden. Żeby obok mnie nikt nie był, nikt mię nie trzymał!”.

3)

„Ślachetne* zdrowie,
Nikt się nie dowie,
Jako smakujesz,
Aż się zepsujesz.”

*szlachetne

4)

„Jeśli ktoś Kalemu zabrać krowy (...) to jest zły uczynek (...). Dobry, to jak Kali zabrać komu krowy.”

5)

„Natenczas Wojski chwycił na taśmie przypięty
Swój róg bawoli, długi, cętkowany, kręty
Jak wąż boa, oburącz do ust go przycisnął,
Wzdął policzki jak banię, w oczach krwią zabłysnął,”

A. Tytuły cytowanych utworów :

*Pan Tadeusz, Noce i dnie, W pustyni i w puszczy,
Zemsta, Ludzie bezdomni, Na zdrowie*

B. Autorzy cytowanych utworów :

Henryk Sienkiewicz, Jan Kochanowski, Aleksander Fredro,
Stefan Żeromski, **Maria Dąbrowska**, Adam Mickiewicz

Numer cytatu	Tytuł utworu	Autor utworu
0.	a. <i>Noce i dnie</i>	b. Maria Dąbrowska
1.	a.	b.
2.	a.	b.
3.	a.	b.
4.	a.	b.
5.	a.	b.

Zadanie 3.

Proszę wykreślić 10 nazwisk, które nie reprezentują wymienionej dziedziny sztuki. Dla ułatwienia, w każdej linii są dwa zbędne nazwiska.

...../10 p.(10x1p.)

0. poezja: ~~Krzysztof Kiesłowski~~, Leopold Staff, Mikołaj Rej, ~~Jerzy Kawalerowicz~~
1. proza: Wojciech Bogusławski, Bolesław Prus, Juliusz Słowacki, Tadeusz Borowski.
2. film: Andrzej Wajda, Tadeusz Borowski, Agnieszka Holland, Gabriela Zapolska
3. malarstwo: Wisława Szymborska, Stanisław Wyspiański, Jan Matejko, Krzysztof Zanussi
4. teatr: Fryderyk Chopin, Tadeusz Kantor, Sławomir Mrożek, Władysław Reymont
5. muzyka: Stanisław Moniuszko, Stanisław Przybyszewski, Karol Szymanowski, Jan Brzechwa

Zadanie 4.

Proszę krótko (w kilku zdaniach) zinterpretować wiersz, wykorzystując podane pod tekstem pytania pomocnicze.

..... / 10p.

ks. Jan Twardowski

Oda do rozpacz

Biedna rozpacz
uczciwy potworze
strasznie ci tu dokuczają
moralisci podstawiają nogę
asceci kopią
lekarze przepisują proszki żebyś sobie poszła
nazywają cię grzechem
a przecież bez ciebie
byłbym stale uśmiechnięty jak prosię w deszcz
wpadałbym w cieleny zachwyt
nieludzki
okropny jak sztuka bez człowieka
niedorosły przed śmiercią
sam obok siebie

Pytania pomocne w interpretacji: Jaka jest pozycja podmiotu lirycznego w tym wierszu? Jaki jest adresat wiersza? Jaki jest stosunek ludzi do adresata ? A jaki jest stosunek podmiotu lirycznego ? Jakie środki językowe służą wyrażeniu tego stosunku? Jak zinterpretować tytuł wiersza ? Jakie przesłanie zawarł poeta w tym wierszu?

[illegible]